

ΦΙΟΡΕΛΛΑ

Δράμα σε μια πράξη του κ. Πανιελή Χόρν.

‘Η είλικρίνεια του τεχνίτη δὲ φαίνεται ἀπὸ τὴν «κατὰ συνθήκη» ἐπιτυχία, παρὰ ἀπὸ τὸ δρόμο ποὺ ἀκολουθεῖ γιὰ νὰ φτάσῃ ἔκει ποὺ βλέπει αὐτὸς τὴν ἐπιτυχία. Εἶναι ἀλήθεια πώς διαγραφέας τῆς «Φιορέλλας» κάμποσες φορὲς παραστράτησε, κινημένος ἀπὸ τὸ σκοπὸ τοῦ νὰ μιλήσῃ πιὸ κοντὰ μὲ τὴ διάθεση καὶ τὴ σκέψη τοῦ κοινοῦ μας, ποὺ βρίσκεται ἀκόμα σὲ σύγνεφα μιᾶς βάρβαρης συντηρητικότητας καὶ σεμνοτυφλας. ‘Ομως δ. κ. Χόρν, λιγότερο μὲ τοὺς «Νικημένους» καὶ περσότερο μὲ τὴ «Φιορέλλα», ἔβαλε τὸ χαλινάρι ποὺ πρέπει στὴν τέτοια του τάση, κ’ ἡρθε νὰ πάρῃ ἀπὸ τὶς ἀληθινὲς πηγὲς τῆς ζωῆς τὰ θέματά του.

‘Η Φιορέλλα ἀπατᾷ τὸν ἄντρα τῆς μ’ ἔνα ὑπάλληλο τοῦ γραφείου του. ‘Η δούλα, γιὰ νὰ ἔκδικηθῇ τὴν κυρά τῆς, τὸ φανερώνει. ‘Ο ἄντρας τῆς Φιορέλλας βεβαίωνεται ἀπὸ τὰ γράμματά της πρὸς τὸν ἐρωμένο τῆς, καὶ δὲν ἔχει τίποτ’ ἄλλο νὰ κάμη παρὰ νὰ τηνὲ γυρίσῃ στὸ σπίτι της. Προσκαλεῖ τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα τῆς Φιορέλλας καὶ τοὺς δηλώνει τὴν ἀπόφασή του. ‘Η Φιορέλλα ἀρνεῖται νὰ πάγῃ σπίτι της, καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ τραγική, φανερώνει πώς αὐτὸ τὸ σπίτι τοῦ πατέρα τῆς στάθηκε ἡ καταστροφὴ μὲ τὰ παραδείγματα ποὺ ἔπαιρε ἀπὸ τὴν ίδια τὴ μητέρα τῆς. ‘Αναλαβίνει διγέρος, δ πατέρας τῆς Φιορέλλας, νὰ κανονίσῃ τὰ πράματα. Μιλεῖ τοῦ γαμπροῦ του συντριψμένος. Κι αὐτὸς ἄλλοτες βρέθηκε στὴν ίδια θέση, ἐπνιέτε τὸν πόνο του κι ἀκολούθησε τὴ μοιρά του διχως νὰ μιλήσῃ, γιατὶ βαρ! τὸ σκάνταλο εἴταιε κ’ ἡ Φιορέλλα τότες, μεστὸ κοριτσάκι, ἥθελε τὴ φροντίδα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπόληψής του: Καλήτερα νὰ τὰ ξεχάνῃ κανεὶς τέτοια πράματα, παρὰ νὰ τὰ ξετύλιγγ. Συδουλεύει τὸ γαμπρό του νὰ κάμη κι αὐτὸς τὸ ίδιο, γιὰ χάρη τῆς Χρηστίνας, τῆς μικρῆς χαριτωμένης κόρης τῆς

Φιορέλλας. ‘Ο ἄντρας τῆς Φιορέλλας συγκινιέται στὰ λόγια τοῦ πεθεροῦ του. Δὲν εἶναι μόνος αὐτὸς ποὺ πονεῖ. Γιὰ τὴν ίδια αἰτία μαρτύρησε κ’ ἔνας ἄλλος, ποὺ τώρα τοῦ μιλεῖ μὲ τόση γαλήνη. ‘Ετοι ἀποφασίζει καὶ πνίγει τὸ σκάνταλο, κ’ ἡ Φιορέλλα γίνεται πάλι τῆς ζωῆς του ἡ συντρόφισσα.

Τὸ ἔργο ζουγραφίζει μὲ στέρεα χρώματα τὴ σύχρονη κοινωνία μας. Οἱ τύποι ποὺ μᾶς παρουσιάζει δι συγραφέας, δισ κι ἀν εἶναι στορισμένοι μὲ χοντρὲς γραμμὲς, ζούνε φυσικὰ πάνου στὴ σκηνὴ καὶ κουνιοῦνται ἐσωτερικά. Δὲν εἶναι τὰ συνηθισμένα νευρόσπαστα τῆς δημοσιογραφικῆς θεατρογραφίας μας. ‘Ομως, μπορεῖ νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς, πώς δ μύθος τοῦ ἔργου ἔχει κάμποσα χάσματα καὶ τεχνικὰ λάθια. ‘Η εἰρωνία τοῦ ἀντρὸς τῆς Φιορέλλας καὶ τὸ βασάνισμά της σὲ τυραννικὲς ἐρωταπόντισες γιομίζουν κουραστικὰ μιὰ σκηνὴ δλάκαιρη, δίχως αἰτία δραματική. Τὴν ἀλληγορία τοῦ κάτι ποὺ ἔχασε ἡ Φιορέλλα, αἰτία λύπης γιὰ τὴ Χρηστίνα, καὶ ποὺ τῆς τὸ ξαγαδίνει δ ἄντρας της, τὴ βρίσκουμε ἀνάβαθη καὶ ἀφύσικη καὶ κακοεξαλιμένη μιμητικά. ‘Η ἀφοριή καὶ τὸ ξετύλιγμα τῆς ἀγάπης τῆς Φιορέλλας πρὸς τὸν ὑπάλληλο τοῦ ἀντρὸς της μένει μυστήριο γιὰ τὸ θεατή, ἐνῶ θὰ μᾶς ἔδινε κάμποσο ὑλικὸ γιὰ τὸ ψυχολογικὸ τῆς ζωῆς ασματα. ‘Ο ίδιος δ ἐρωμένος τῆς τίποτα δὲ μᾶς δείχνει, καὶ μποροῦμε νὰ ποῦμε, πώς δ τύπος αὐτὸς εἶναι παραμελημένος ἀπὸ τὸ συγγραφέα, ἐνῶ ίσια ίσια ἐπρεπε νὰ τοῦ δώσῃ ζουγράφισμα ἀπὸ τὰ πιὸ δυνατὰ, ποὺ θὰ τοῦ βοηθοῦσε στὸ τεχνικότερο ξετύλιγμα τοῦ ἔργου. • Γιατὶ ἡ ἀλήθεια τῆς ζωῆς δὲ φτάνει νὰ δημιουργήσῃ μονάχη ἔργο καλλιτεχνικό. Χρειάζεται κάποια λυγεράδα στὴ διετύπωση καὶ κάποιο ἀψηλότερο φτερούγισμα τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ ὑφάδι τῆς σκηνικῆς τέχνης ἔνωνει τὸν κόσμο τῆς φαντασίας τοῦ καλλιτέχνη μὲ τὸν κόσμο τὸν πραματικό. ‘Η οργὴ πνοὴ ποὺ χρειάζεται γιὰ τὸ ζωντάνεμα τῆς δημιουργίας, δὲν εἶναι τοῦ καθενός. Καὶ σὰν ἡ τέτοια πνοὴ λείπει, δὲν μπορεῖ τὸ ἔργο τῆς τέχνης νὰ ζήσῃ τὴν ἀξία ποὺ τοῦ πρέπει.

‘Η «Φιορέλλα» εἶναι ἀπὸ τὰ ἔργα, ποὺ γιὰ τὴν ἄγονη δραματογραφία μας δείχνει τὸ μέρος ποὺ κρύβεται ἡ πηγὴ τῆς ἀληθινῆς παρατήρησης. ‘Ο συγγραφέας τῆς δές πασκίσῃ νὰ βρῃ καὶ τὴν ἀνάδρα τῆς Τέχνης ποὺ τοῦ λείπει, μὲ τὸ δρόμο τῆς εἰλικρίνειας ποὺ φαίνεται γιὰ τὴν ὥρα πώς θέλει ν’ ἀκολουθήσῃ.